

Federale Raad voor duurzame ontwikkeling (FRDO)

Advies betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de eisen waaraan houtpellets moeten voldoen om gebruikt te worden als brandstof voor niet-industriële verwarmingstoestellen

- Op vraag van de minister van Klimaat en Energie, de heer Magnette, in een brief van 8 april 2009
- Voorbereid door de werkgroep *productnormen*
- Goedgekeurd¹ door de algemene vergadering via schriftelijke procedure op 27 mei 2009 (zie bijlage 1)
- De oorspronkelijke taal van dit advies is het Frans.

1. Context

- [a] De minister van Klimaat en Energie Paul Magnette heeft een adviesaanvraag gericht tot de FRDO voor een ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de eisen waaraan houtpellets moeten voldoen om gebruikt te worden als brandstof voor niet-industriële verwarmingstoestellen. In de aanvraag, die dateert van 8 april 2009, wordt de FRDO verzocht zijn advies binnen een termijn van één maand te formuleren. De vertegenwoordiger van de minister heeft niettemin aanvaard deze termijn met twee weken te verlengen.
- [b] Het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies is voorgelegd en dat in bijlage 4 wordt weergegeven, heeft tot doel de kwaliteit van de houtpellets voor huishoudelijk gebruik te garanderen door middel van de volgende maatregelen:
- 1° het opstellen van **eisen** inzake de diameter en de lengte van de pellets, maar ook inzake hun oorsprong, vochtgehalte, asproductie, warmtevermogen, gehalte aan zware metalen en verschillende schadelijke bestanddelen (koper, lood, kwik, zink, chroom, cadmium, arseen, chloor, stikstof, zwavel), enz.;
 - 2° het verplichten van een **etiket** met vermelding van deze verschillende technische gegevens;
 - 3° het invoeren van een **controlesysteem**;
 - 4° het eisen van een **jaarlijkse aangifte** van de geproduceerde en van de geïmporteerde **hoeveelheden**;
 - 5° het regelmatig publiceren van de **lijst met merken die voldoen** aan de eisen, **evenals van de lijst met verkooppunten**.
- [c] Het ontwerp van koninklijk besluit gaat daarentegen niet over de normen die van toepassing zijn op de verwarmingstoestellen zelf. Deze maken immers het voorwerp uit van een afzonderlijk koninklijk besluit waarover de FRDO eerder werd geraadpleegd.²
- [d] Het ontwerp van koninklijk besluit gaat evenmin over de eisen voor houtpellets die bestemd zijn voor industrieel gebruik, omwille van de verschillen tussen industriële en niet-industriële verwarmingstoestellen die naar voor komen uit de uitleg die het koninklijk besluit begeleidt. In principe zou een koninklijk besluit de reglementering ter zake later moeten aanvullen, maar de timing ervan is momenteel nog niet gekend.³

¹ Advies goedgekeurd door alle stemgerechtigde leden van de raad die deelnamen aan de stemming, met uitzondering van M.-L. Semaille (Fédération wallonne de l'agriculture), J. Decrop (ACV) et A. Panneels (FGTB), die zich onthouden hebben.

² [Advies nr.3 van 28 februari 2007](#) over 3 ontwerp-KB's inzake verwarming dat kan worden geraadpleegd op de website www.frdo.be onder de rubriek 'publicaties'.

³ Informatie meegedeeld door de ambtenaar die verantwoordelijk is voor het dossier tijdens de voorstelling van de ontwerp tekst aan de werkgroep 'productnormen' (vergadering van 27 april 2009).

- [e] Dankzij het opstellen van normen die de kwaliteit van de houtpellets moeten garanderen kan het beleid van de gewesten voor een betere luchtkwaliteit in België worden vervolledigd. Dit federale initiatief geeft gevolg aan de beslissing die werd genomen tijdens de Lente van het Leefmilieu⁴ en aan actie 16 van het ontwerp 'Luchtplan'⁵. Het opstellen van kwaliteitsnormen komt vervolgens ook tegemoet aan een vraag vanuit de sector zelf die bezorgd was over de negatieve impact die de afwijkende kwaliteit van bepaalde pellets zou kunnen veroorzaken voor de hele sector.⁶

2. Advies

2.1. Over het spoedeisende karakter van de maatregel

- [1] De FRDO vraagt zich af waarom zijn advies vereist werd binnen een termijn die korter is dan de normale termijn van 3 maanden. De Raad herinnert eraan dat adviesaanvragen binnen een termijn van één maand de uitzondering moeten blijven en dat de noodzaak aan een kortere termijn dan deze van 3 maanden gerechtvaardigd moet worden in de adviesaanvraag, overeenkomstig artikel 19, § 1, alinea 2 van de wet 'productnormen'⁷.

2.2. Over het onderwerp van de maatregel

a) Over de wenselijkheid om een productnorm inzake pellets goed te keuren

- [2] De FRDO stemt in met de controlemethode van de pellets die op de Belgische markt worden gebracht vanuit het standpunt van de bescherming van het leefmilieu en van de consument. Momenteel laat het gebrek aan productnormen kwaliteitsschommelingen toe die nadelig zijn voor de sector zelf, voor de klant en voor het milieu (slechte werking van verbrandingsinstallaties, lage energie-efficiëntie, enz.).
- [3] De FRDO is evenwel van mening dat deze controlemethode bij voorkeur op Europees niveau zou moeten worden uitgewerkt, gezien het internationale karakter van de markt voor houtpellets en de aanzienlijke invoer van pellets in België. Bij gebrek aan een dwingende maatregel op Europees vlak vult het Belgische koninklijk besluit inderdaad een lacune, maar de FRDO verzoekt de federale overheid het initiatief te nemen om aan de Europese Commissie voor te stellen een gezamenlijke communautaire regelgeving in werking te laten treden waardoor de eisen inzake houtpellets in de hele Europese Unie geharmoniseerd zouden worden.
- [4] Wat betreft de overeenstemming van de nationale aanpak met de eisen van het vrije goederenverkeer benadrukt de FRDO het belang van de kennisgeving van de technische normen die voor dit soort van nationale maatregel moet gebeuren bij de Europese Commissie, krachtens richtlijn 98/34/EG⁸.
- [5] De FRDO dringt er eveneens op aan dat deze nationale aanpak rekening zou houden met de werkzaamheden die momenteel op Europees niveau plaatsvinden en die tot doel hebben duurzame criteria op te stellen voor biomassa.⁹

b) Over het naleven van de hiërarchie inzake het gebruik van biomassa en de wenselijkheid om hout om te vormen tot pellets

⁴ Actie met als titel "Belgische normen voor de valorisatie van vaste biobrandstoffen opstellen", goedgekeurd tijdens de Lente van het Leefmilieu naar aanleiding van de discussies in de workshop 'Klimaat en energie' over de valorisatie van biomassa. De documenten ter zake zijn te raadplegen op de website www.lentevanhetleefmilieu.be.

⁵ Federale bijdrage tot de strijd tegen luchtvervuiling (2009-2012), p. 51 van het ontwerp van oktober 2008.

⁶ Idem als nota 1.

⁷ Wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid, BS 11 februari 1999.

⁸ Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften, PB L 204 van 21 juli 1998.

⁹ Discussies over het "Verslag over de voorschriften van een duurzaamheidsregeling voor het gebruik van andere biomassa dan biobrandstoffen en biovloeistoffen voor de opwekking van energie" dat de Commissie tegen 31 december 2009 moet opstellen in toepassing van artikel 17.9 van de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen, die binnenkort wordt gepubliceerd (voorstel met referentie COM(2008)0019, zoals heden geamendeerd).

- [6] Productnormen invoeren voor houtpellets voor huishoudelijk gebruik heeft tot doel een noodzakelijke controle in te voeren voor deze markt die in feite al stevig gevestigd is in België¹⁰ en niet om deze markt te stimuleren. De FRDO herinnert er niettemin aan dat de energetische valorisatie van biomassa geen prioriteit mag worden. De hiërarchie inzake het gebruik van biomassa schrijft immers voor dat men er in de eerste plaats op toeziet dat de bestemming van de grond het recht op gezonde en voldoende voeding garandeert, overal en voor iedereen, en dat in tweede instantie biomassa vooral als grondstof dient (wat hout betreft, in sectoren zoals de bouw, de meubelbranche of de papierindustrie), waarbij de energetische valorisatie van biomassa pas op de laatste plaats mag komen.¹¹
- [7] Daarom is de samenstelling en verdeling van de markt van biomassa uit hout dus belangrijk. In België produceert de bosbouw evenwel geen of onvoldoende overschotten die op nuttige wijze als pellets kunnen worden gevaloriseerd. De vraag naar biomassa in België dreigt zelf in de toekomst het aanbod te overtreffen.¹² Het uitbouwen van de sector van houtpellets voor huishoudelijk gebruik zou dus in concurrentie kunnen komen met bijvoorbeeld de papiersector of de sector van de houtderivaten, wat in tegenspraak zou zijn met het principe van de hiërarchie inzake het gebruik van biomassa. De FRDO stelt vast dat in de uitleg die bij het besluit is gevoegd geen rekening wordt gehouden met deze voor België specifieke situatie en vraagt een rechtzetting hieromtrent.

2.3. Over de geldende productnormen

a) Gebrek aan duidelijke eisen

- [8] De FRDO is van mening dat de geldende “productnorm” niet duidelijk is. Het valt moeilijk af te bakenen welke de vereiste oorsprong en vereiste kenmerken zijn van de materialen die bedoeld zijn om tot pellets te worden gevormd. Het valt eveneens moeilijk af te bakenen welke de vereiste kenmerken van de pellets zelf zijn. Zo is bijvoorbeeld de toelaatbare hoeveelheid aan fijne fractie¹³ niet gemakkelijk te bepalen, vooral omdat de aangegeven lengte van de pellets varieert naargelang men artikel 2, 5° van het koninklijk besluit raadpleegt of zijn bijlage 1 (bijlage waarin de lengte bovendien vermeld wordt met aanduiding van een tolerantiegrens in geval van afwijking). Bovendien zouden de geformuleerde essentiële eisen beter in het besluit zelf staan in plaats van in de bijlage.

b) Inhoud van de eisen

- [9] De leden van de FRDO zijn het er unaniem over eens dat het basishout niet alleen chemisch onbehandeld moet zijn, maar ook dat het afkomstig moet zijn uit “duurzame” bosbouw. De FRDO wijst erop dat hij reeds een advies heeft uitgebracht over de criteria waarmee kan worden bepaald wat duurzaam hout is.¹⁴
- [10] Anderzijds vraagt de FRDO dat het begrip “chemisch onbehandeld hout” gedefinieerd zou worden, zodat de bedoelde behandelingen duidelijk identificeerbaar zouden zijn (toevoeging van lijm, van lak, van verf, enz.). Rekening houdend met deze eis is de FRDO bovendien van mening dat het beter zou zijn de term “organisch bindmiddel” te gebruiken in plaats van “toegevoegde stoffen” in de in artikel 2, 5° bedoelde definitie.
- [11] De FRDO vraagt bovendien dat de minimumlengte van de pellets in kwestie zou worden herzien om rekening te houden met het feit dat kleine pellets minder efficiënt zijn aangezien zij sneller verbranden en meer stofemissies veroorzaken.

2.4. Over de controle en het toezicht

¹⁰ In 2007 werden in Wallonië 30.000 ton en in Vlaanderen 7.660 ton houtpellets verbruikt voor huishoudelijke verwarming, volgens de gegevens van Vabiom en Vito die vermeld worden in de uitleg die bij het ontwerp van koninklijk besluit is gevoegd dat ter advies is voorgelegd.

¹¹ [Advies nr. 4 van 4 juli 2008](#) over biomassa, te raadplegen op de website www.frdo.be onder de rubriek ‘publicaties’: vooral punt 12.

¹² [UNECE, FAO, University Hamburg, Wood resources availability and demands - implications of renewable energy policies - A first glance at 2005, 2010 and 2020 in European countries, 19 October 2007](#), beschikbaar op de website www.uncece.org; [Ponette, Q., Etude des ressources “bois-énergie” en Région wallone, Rapport final, februari 2007](#), beschikbaar op de website <http://environnement.wallonie.be>; McKinsey & Co, Inc., CEPI, *Bio-energy and the European Pulp and Paper Industry – An Impact Assessment*, 16 July 2007; Van Acker, J. (2008) *A European wood processing strategy: Country reports, COST Action E44*, ed. J. Van Acker, gedrukt door Ghent University.

¹³ Bij de verpakking of het vervoer van de pellets kan een bepaalde kwantiteit ervan breken, wat stof of stukjes pellets veroorzaakt die kleiner zijn dan de minimale vereiste lengte. Deze worden ‘fijne fractie’ genoemd.

¹⁴ [Advies nr. 6 van 8 juli 2005](#) over een omzendbrief over het federale aankoopbeleid van duurzaam gewonnen hout, te raadplegen op de website www.cfdd.be onder de rubriek ‘publicaties’.

- [12] De FRDO is van mening dat de sanering van de markt en de controle ervan belangrijke elementen zijn waarvoor menselijke en technische middelen ter beschikking moeten worden gesteld. De FRDO vraagt de federale overheid bijgevolg om dit aspect, dat essentieel is voor de goede werking van de ingevoerde regeling, niet te verwaarlozen.
- [13] In dit opzicht is de FRDO bezorgd over de lijst die is voorzien in artikel 8, 1ste streepje. Een dergelijke lijst is immers zowel paradoxaal (zij doet veronderstellen dat er op de markt pellets aanwezig blijven die niet voldoen aan de norm, wat in strijd is met de ingevoerde reglementering) en contraproductief (de ondernemingen die op de positieve lijst staan lopen het risico in het vervolg minder aandachtig te zijn voor het behoud van de kwaliteit van hun product). De FRDO vraagt de federale overheid bijgevolg om af te stappen van dit idee van een positieve lijst en om zijn bekommernis om de consument te beschermen te richten op de sanering van de markt.
- [14] Wat betreft deze marktsanering beschouwt de FRDO de methode om alle pellets die niet voldoen aan de eisen te vernietigen, als te ingrijpend. Dergelijke pellets moeten inderdaad van de markt worden gehaald, maar zij zouden misschien op een nuttige manier gevaloriseerd kunnen worden via andere sectoren dan het gebruik voor huishoudelijke energie, voor zover dit geen aantasting veroorzaakt van het milieu of de gezondheid van de betrokken arbeiders.
- [15] Bovendien is de FRDO van mening dat verscheidene elementen van de toezichts- en controleregeling onvoldoende duidelijk zijn om werkelijk doeltreffend te zijn. De FRDO beveelt de volgende wijzigingen aan:
- [16] In artikel 4 §2 zou de term “alle zakken” nauwkeuriger bepaald moeten worden ten aanzien van de begrippen primaire, secundaire en tertiaire verpakking zoals gedefinieerd in artikel 2, 9° van de wet betreffende de ‘productnormen’.
- [17] De wet betreffende de ‘productnormen’ machtigt de koning om de voorwaarden van erkenning van de laboratoria voor het uitvoeren van de analyses te bepalen. Artikel 7 vormt dus een te grote bevoegdheidsoverdracht, aangezien deze taak wordt overgedragen aan de minister, zonder verdere verduidelijkingen en afbakening.
- [18] De aangifteplicht van de hoeveelheden, die door artikel 5 §2 wordt opgelegd aan producenten en importeurs, maakt a priori deel uit van een “verplichte aangifte van de op de markt gebrachte of uitgevoerde hoeveelheden producten en van hun samenstelling” in de zin van artikel 5, §1, 11° van de wet betreffende de ‘productnormen’. De wet schrijft voor dat dit soort van maatregel besproken wordt in de Ministerraad. Die bepaling noch de formele procedure die zij met zich meebrengt worden echter door het besluit aangehaald. Bovendien wordt de berekeningswijze die moet worden gevolgd voor deze aangiften van de geproduceerde en ingevoerde hoeveelheden niet verduidelijkt, wat weleens zou kunnen leiden tot verschillen en tot een gebrek aan betrouwbaarheid van de ingezamelde gegevens. Rekening houdend met de consequenties van de richtlijn 2004/22/EG¹⁵ ter zake steunt de FRDO een samenwerking tussen de betrokken federale administraties.
- [19] Tot slot en in tegenstelling met wat soms wordt beweerd, zijn houtpellets niet noodzakelijk CO₂-neutraal, vooral in België waar men voor een aanzienlijk deel aangewezen is op invoer. De FRDO verzoekt de federale overheid bijgevolg er nog meer op toe te zien dat vermeldingen in de aard van “CO₂-neutraal” niet ten onrecht als verkoopargument zouden worden gebruikt.

2.5. Over de reglementering via referentie

- [20] Zoals reeds in het verleden werd gezegd¹⁶, formuleert de FRDO voorbehoud tegenover de reglementeringswijze via referentie wanneer deze de lezer verwijst naar normalisatieprocedures (DIN, CEN, enz.) waartoe men niet onmiddellijk noch gratis toegang heeft.

¹⁵ Richtlijn 2004/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de meetinstrumenten, PB L 135 van 30 april 2004.

¹⁶ [Advies nr.14 van 28 november 2000](#) over de verpakkingsnormen van het Europees Comité voor Normalisatie (CEN), te raadplegen op de website www.frdo.be onder de rubriek ‘publicaties’: punten 34 en 35.

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de algemene vergadering die deelnamen aan de stemming over dit advies

- 3 van de 4 voor- en ondervoorzitters:
T. Rombouts, A. Panneels, *J. Turf*.
- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:
S. Leemans (World Wildlife Fund for Nature), J. Gilissen (IEB), *E. Borgo* (BBL)
- 2 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking:
A. Heyerick (VODO), *N. Van Nuffel* (CNCD)
- 1 van de 2 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen:
Christian Rousseau (Test Aankoop)
- 2 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
J. Decrop (ACV), D. Van Oudenhove (ACLVB- CGSLB)
- De 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
A. Nachtergaele (FEVIA), I. Chaput (Essenscia), M.-L. Semaille (Fédération wallonne de l'agriculture), A. Deplae (Union des Classes Moyennes), P. Vanden Abeele (Unie van Zelfstandige Ondernemers), *O. Van der Maren* (Fédération des entreprises belges).
- De 2 vertegenwoordigers van de energieproducenten:
H. De Buck (Electrabel), F. Schoonacker (Samenwerkende Vennootschap voor Productie en Elektriciteit)
- 2 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus:
L. Helsen (Katholieke Universiteit Leuven), R. Ceulemans (Universiteit Antwerpen)

Totaal: 21 van de 38 stemgerechtigde leden

Opmerking: de namen van de personen die nog niet benoemd zijn als lid van de raad, staan cursief vermeld

Bijlage 2. Vergaderingen ter voorbereiding van dit advies

De werkgroep 'productnormen' vergaderde op 27 april en 12 mei 2009 ter voorbereiding van dit advies.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies.

- Mevr. Delphine MISONNE (FUSL)

Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

- Mevr. Esmeralda BORGIO (Bond Beter Leefmilieu)
- Mevr. Valérie XHONNEUX (IEW)
- Mevr. Birgit FREMAULT (VBO-FEB)
- Mevr. Ingrid HONTIS (Fedustria)

Wetenschappelijke raadgevers en uitgenodigde experts

- De hr. Michel DEGALLIER (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu)
- Mevr. Nora PIERET (CRA-W)
- De hr. Mike TEMMERMAN (CRA-W)

Secretariaat

- M. Jan DE SMEDT
- Mme Vania MALENGREAU

Bijlage 4. Ontwerp van koninklijk besluit zoals het ter advies werd voorgelegd

VOORONTWERP

AVANT PROJET

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

SERVICE PUBLIC FEDERAL SANTE PUBLIQUE, SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE ET ENVIRONNEMENT

**Koninklijk besluit tot bepaling van de eisen
waaraan houtpellets moeten voldoen om gebruikt
te worden als brandstof voor niet-industriële
verwarmingstoestellen**

**Arrêté royal déterminant les exigences auxquelles
doivent répondre des pellets de bois prévus pour
alimenter des appareils de chauffage non
industriels**

Albert II, Koning der Belgen,

Albert II, Roi des Belges,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
Onze Groet.

A tous présents et à venir, Salut.

Gelet op de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van instellingen voor de conformiteitsbeoordeling, gewijzigd bij de programmawet van 9 juli 2004, artikel 3 ;	Vu la loi du 20 juillet 1990 concernant l'accréditation de des organismes d'évaluation de la conformité, modifiée par la loi-programme du 9 juillet 2004, l'article 3 ;
Gelet op de wet 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, op artikel 14 ;	Vu la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur, l'article 14 ;
Gelet op de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid, op artikel 5, § 1, 1°, 3°, 5°, 6° en 10° ;	Vu la loi du 21 décembre 1998 relative aux normes de produits ayant pour but la promotion des modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement et de la santé, l'article 5, § 1 ^{er} , 1°, 3°, 5°, 6° et 10° ;
Gelet op het advies van de Hoge Gezondheidsraad, gegeven op	Vu l'avis du Conseil supérieur de la Santé, donné le
Gelet op het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, gegeven op	Vu l'avis du Conseil Fédéral du Développement durable, donné le
Gelet op het advies van de Raad voor het Verbruik, gegeven op	Vu l'avis du Conseil de la Consommation, donné le
Gelet op het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, gegeven op	Vu l'avis du Conseil Central de l'Economie, donné le
Gelet op het advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, gegeven op.....;	Vu l'avis du Conseil Supérieur des Indépendants et des Petites et Moyennes entreprises, donné le..... ;
Gelet op de omstandigheid dat de gewestregeringen bij het ontwerpen van dit besluit betrokken zijn, in het	Vu l'association des gouvernements des régions à l'élaboration du présent arrêté dans le cadre de la

kader van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu van; Conférence Interministérielle de l'Environnement du ;

Gelet op de notificatie aan de Europese Commissie, gegeven op ; Vu la notification à la Commission européenne, donné le ;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le

Gelet op het adviesvan de Raad van State, gegeven op, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State ; Vu l'avis xxxxx/x du Conseil d'Etat, donné le, en application de l'article 84, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat ;

Op de voordracht van de Minister van Klimaat et Energie Sur la proposition du Ministre du Climat et de l'Energie.

Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Nous avons arrêté et arrêtons :

Artikel 1. Dit besluit heeft als doel het vastleggen van de voorwaarden voor het op de markt brengen van de houtpellets bestemd als brandstof voor ketels en kachels met een nominaal thermisch vermogen gelijk aan of lager dan 300 kW.

Article 1er. Le présent arrêté a pour objectif de fixer les conditions de mise sur le marché des pellets de bois destinés à alimenter les chaudières et poêles dont la puissance nominale est égale ou inférieure à 300 kW.

Definities

Définitions

Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit, wordt verstaan onder:

Art 2. Pour l'application du présent arrêté, l'on entend par :

1° niet-industrieel verwarmingstoestel: alle verwarmingstoestellen waarop het koninklijk besluit van betrekking heeft;

1° appareil de chauffage non industriel : tout appareil de chauffage visé par l'arrêté royal du ... ;

2° biomassa : de biologisch afbreekbare fractie van producten, co-producten, afvalstoffen en residuen van de landbouw, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken ;

2° biomasse : la fraction biodégradable des produits, coproduits, déchets et résidus provenant de l'agriculture, de la sylviculture et de ses industries connexes ;

3° gevaarlijke stof: stoffen zoals vermeld in artikel 2, punt 7, van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid;

3° substance dangereuse : substances telles que visées à l'article 2, point 7, de la loi du 21 décembre 1998 relative aux normes de produits ayant pour but la promotion des modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement et de la santé;

4° hernieuwbare vaste brandstof: alle vaste brandstof die gemaakt wordt uit 100 % biomassa die niet vervuild is door gevaarlijke stoffen;

4° combustible solide renouvelable : tout combustible solide qui est composé à 100 % de biomasse non contaminée par des substances dangereuses ;

5° houtpellets : hernieuwbare vaste gecompecteerde brandstof afkomstig van vermalen houtige biomassa, met of zonder toegevoegde stoffen, meestal cilindervormig met een willekeurige lengte van 3 à 45 mm, en met afgebroken uiteinden;

5° pellet de bois : combustible solide renouvelable densifié produit au départ de biomasse de bois pulvérisée avec ou sans additif, généralement sous forme cylindrique, d'une longueur aléatoire généralement comprise entre 3 et 45 mm et brisé en ses extrémités ;

6° organisch bindmiddel: organische stoffen die

6° liant organique : composants organiques ajoutés

toegevoegd zijn voor of tijdens het compacteringsproces om de cohesie van het product te verhogen, terwijl alle overige parameters ongewijzigd blijven; bijvoorbeeld zetmeel of melasse;

7° etiket van kwaliteit: etiket waardoor de gebruiker kennis neemt van de eisen van de houtpellets;

8° erkend laboratorium: geaccrediteerd laboratorium dat door de Minister in het kader van dit besluit erkend wordt;

9° bevoegde overheid : Het Directoraat-generaal Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;

10° bevoegde dienst : De Inspectiedienst van het Directoraat-generaal Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;

avant ou pendant la densification afin d'augmenter la cohésion du produit, tout autre paramètre de production restant inchangé ; par exemple de l'amidon ou de la mélasse ;

7° étiquette de qualité : étiquette par laquelle le consommateur prend connaissance des exigences des pellets de bois;

8° laboratoire agréé : laboratoire accrédité qui est agréé par le Ministre dans le cadre du présent arrêté ;

9° autorité compétente : La Direction générale de l'Environnement du SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement ;

10° service compétent : Le service inspection de la Direction générale de l'Environnement du SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement ;

Voorwaarden voor het op de markt brengen

Art. 3. Het is verboden houtpellets op de markt te brengen die:

- niet beantwoorden aan de eisen vermeld in de tabel opgenomen als bijlage I;
- niet voorzien zijn van het etiket van kwaliteit.

Conditions de mise sur le marché

Art. 3. Il est interdit de mettre sur le marché des pellets de bois qui :

- ne répondent pas aux exigences du tableau figurant en annexe I;
- ne sont pas munis de l'étiquette de qualité.

Etiket van kwaliteit

Etiquette de qualité

Art. 4. § 1. Het etiket van kwaliteit bevat minimum de volgende informatie:

- De naam van de fabrikant of zijn in de Europese Unie gevestigde gemachtigde;
- Het commerciële merk van de houtpellets ;
- De zin : « met deze verklaren we dat deze houtpellets in overeenstemming zijn met de eisen van het koninklijk besluit van ... »; (+ datum en opschrift van dit besluit);
- De vochtigheid in % van de vochtige massa;
- Het asgehalte in % van de droge massa;
- De verbrandingswaarde in MJ /kg, berekenend op basis van de vochtigheid en het asgehalte;
- De lengte in mm;
- De doorsnede in mm;
- Het gehalte aan fijne fractie in % in de verkooppunten ;
- Dichtheid in bulk in kg/m³ ;
- Mechanische weerstand in %

of wel

- Afslijten

Art. 4. § 1er. L'étiquette de qualité contient au minimum les informations suivantes :

- le nom du fabricant ou son mandataire établi dans l'Union européenne ;
- la marque commerciale des pellets de bois ;
- la phrase : « Nous certifions que ces pellets de bois sont conformes aux exigences définies dans l'arrêté royal du ... » (+ date et intitulé du présent arrêté) ;
- l'humidité en % de la masse humide ;
- la teneur en cendre en % de la masse anhydre ;
- le pouvoir calorifique en MJ/kg, calculé sur base de l'humidité et de la teneur en cendre ;
- la longueur en mm ;
- le diamètre en mm ;
- le taux de fines en % dans les points de vente ;
- la masse volumique en vrac en kg/m³ ;
- durabilité mécanique en %

ou bien

- Abrasion

- De fabricagedatum volgens het formaat dd/mm/jjjj.

- la date de fabrication suivant le format jj/mm/aaaa.

§ 2. Wanneer de houtpellets op de markt worden gebracht in zakken, moet het etiket van de kwaliteit zichtbaar en leesbaar worden aangebracht op alle zakken.

In het geval van het op de markt brengen in bulk moet een etiket dat de kwaliteit bewijst overgemaakt worden aan de klant samen met zijn factuur.

§ 2. Dans le cas de la mise sur le marché de sacs de pellets de bois, l'étiquette de qualité doit être visible et lisible sur tous les sacs.

Dans le cas de la mise sur le marché en vrac, l'étiquette de qualité doit être remise au client en même temps que sa facture.

§3. De etiketten moeten opgesteld zijn in overeenstemming met de regels aangaande het gebruik van de talen.

§ 3. Les étiquettes doivent être rédigées dans le respect des règles sur l'emploi des langues.

Inventaris

Art. 5. § 1. Om het duurzaam karakter van de aanvoerketen in biomassa en de productie van houtpellets te beschermen, maakt de bevoegde overheid een nationale inventaris op.

§ 2. De producenten en invoerders van de houtpellets geven respectievelijk de hoeveelheden van de geproduceerde houtpellets en de hoeveelheden van de ingevoerde houtpellets aan.

Deze hoeveelheden worden ten laatste op 20 februari van elk jaar per brief aan de bevoegde overheid verstuurd.

Deze hoeveelheden worden volgens de bepalingen van bijlage II opgesteld.

Inventaire

Art. 5. § 1er. Aux fins de préserver le caractère durable de la filière d'approvisionnement en biomasse et de la production de pellets de bois, l'autorité compétente tient un inventaire national.

§ 2. Les producteurs de pellets de bois et les importateurs de pellets de bois déclarent respectivement les quantités de pellets de bois produites et les quantités de pellets de bois importées.

Ces quantités sont transmises par courrier postal à l'autorité compétente au plus tard le 20 février de chaque année.

Ces quantités sont constituées suivant les dispositions de l'annexe II.

Markttoezicht

Art. 6. § 1. De bevoegde dienst gaat over tot controles van de productie binnen de productie-eenheden en in de verkooppunten.

§ 2. Om de conformiteit van houtpellets te waarborgen, moeten de te volbrengen proeven en metingen door een erkend laboratorium worden uitgevoerd

§ 3. In geval van controles van de productie binnen de productie-eenheden, onderneemt de bevoegde dienst één maal per jaar een onvoorziene controle. De parameters van bijlage I dienen volgens de voorziene normen en door een erkend laboratorium geanalyseerd

Surveillance du marché

Art. 6. § 1er. Le service compétent procède à des contrôles de la production dans les unités de production et dans les points de ventes.

§ 2. La vérification de la conformité des pellets de bois nécessite d'effectuer des essais et mesures par un laboratoire agréé.

§ 3. Dans le cas du contrôle de la production dans les unités de production, le service compétent procède, une fois par an, à un contrôle inopiné. Les paramètres de l'annexe I doivent être analysés suivant les normes prévues et par un laboratoire agréé.

te worden.

De procedure voor het nemen van stalen wordt volbracht in overeenkomst met de methodes in de normen NBN CEN/TS 14778 en 14779 uitgevoerd.

La procédure d'échantillonnage est effectuée conformément aux méthodes prévues dans les normes NBN CEN/TS 14778 et 14779.

Het groeperen en in zakken stoppen van houtpellets worden als productieactiviteiten beschouwd.

Le regroupement de pellets de bois et d'ensachage de pellets de bois sont classées comme des activités de production.

§ 4. In geval van toezicht op de verkooppunten, controleert de bevoegde dienst de zakken houtpellets minstens één maal per jaar. Aan het eind van de proeven en metingen, vermeld in § 2, moeten drie stalen houtpellets, die elk 15 kg wegen en die willekeurig zijn uitgekozen, kosteloos ter beschikking van de bevoegde dienst worden gesteld.

§ 4. Dans le cas de la surveillance des points de vente, le service compétent contrôle les sacs de pellets de bois au moins une fois par an. Aux fins des essais et mesures visés au § 2, trois échantillons de 15 kg de pellets de bois chacun, qui sont prélevés de manière aléatoire, doivent être mis gratuitement à la disposition du service compétent.

Die plakt verzegelingen op de drie stalen. Het tweede en het derde staal worden bewaard in het verkooppunt door de distributeur.

Celui-ci appose les scellés sur les trois échantillons. Le second et le troisième échantillon sont conservés dans le point de vente par le distributeur.

Voor tegen-expertise, worden het tweede en het derde staal gekeurd. In dit laatste geval zijn alle kosten ten laste van de distributeur.

Aux fins de contre-expertises, le deuxième et le troisième échantillon sont vérifiés. Dans ce cas, tous les frais sont à la charge du distributeur.

§ 5. Het erkende laboratorium maakt het verslag van de analyses over aan de bevoegde overheid.

§ 5. Le laboratoire agréé transmet le rapport d'analyses au service compétent.

§ 6. In geval van niet-conformiteit met artikel 3 streepjes 2, wordt de bevoegde dienst belast met het eisen om over te gaan tot de vernietiging van alle betrokken houtpellets.

§ 6. Dans le cas d'une non conformité à l'article 3 tiret 2, le service compétent est chargé d'exiger la destruction de tous les pellets de bois concernées.

De betrokken houtpellets zullen op basis van hun fabricagedatum geïdentificeerd worden.

Les pellets de bois concernés sont identifiés sur base de leur date de fabrication.

Art. 7. § 1. De Minister bepaalt de erkenningvoorwaarden voor geaccrediteerde laboratoria.

Art. 7. § 1er. Le Ministre fixe les conditions d'agrément des laboratoires accrédités.

§ 2. Laboratoria die reeds erkend zijn in het kader van de DIN+- en ÖNORM-certificering worden erkend door BELAC.

§ 2. Les laboratoires qui sont déjà agréés dans le cadre de la certification DIN+ et ÖNORM sont reconnus par BELAC.

Slotbepalingen

Dispositions finales

Art. 8. De bevoegde autoriteit publiceert regelmatig:

- de lijst van de merken van houtpellets in overeenstemming met dit besluit. Deze lijst is

Art. 8. L'autorité compétente publie régulièrement :

- la liste des marques de pellets de bois conformes aux dispositions du présent arrêté.

toegankelijk op de webstek van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, www.health.fgov.be, Milieu, Duurzame productie en consumptie, producten;

- de lijst van de verkooppunten van de houtpellets.

Art. 9. Dit besluit treedt in werking drie maanden na waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Art.10. De minister bevoegd voor Leefmilieu en Consumentenzaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

.....,

Van Koningswege:

De Minister van Klimaat en Energie

Cette liste est accessible sur le site web du Service public fédéral Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement à l'adresse www.health.fgov.be, Environnement, Production et consommation durables, produits ;

- la liste des points de ventes des pellets de bois.

Art. 9. Le présent arrêté entre en vigueur trois mois après le jour de sa publication au Moniteur belge.

Art. 10. Le ministre qui a l'Environnement et la Protection des consommateurs dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

....., le.....

Par le Roi :

Le Ministre du Climat et de l'Energie

Paul Magnette

Annexe I

Tableau des exigences des pellets de bois en application de l'article 3.

Origine	Soit du bois labélisés FSC ou PEFC ; Soit du bois de forêts et plantation d'arbre avec ou sans écorces ; Soit de l'industrie de la transformation du bois : des co-produits et des résidus : résidus de bois non traités chimiquement avec ou sans écorces ;	
Diamètre (d)	$4 \leq d < 9 \text{ mm}$	prEN 14961
Longueur (l) *	$3,15 \leq l \leq 40 \text{ mm}$	prEN 14961
Humidité en % de la masse humide	$< 10 \%$	CEN/TS 14774-2
Teneur en cendre sur base de la masse anhydre ;	$< 0,5 \%$	CEN/TS 14775
Durabilité mécanique (départ d'usine) Ou bien	$\geq 97,5 \%$	CEN/TS 15210-1
Abrasion	$< 2,3$	DIN 51731
Quantité de fines (point de vente)	$\leq 2 \%$	CEN/TS 15149-2
Quantité de fines (à la production)	$\leq 1 \%$	CEN/TS 15149-2
Pouvoir calorifique calculé sur base de l'humidité et de la teneur en cendre	$\geq 16 \text{ MJ/kg}$	CEN/TS 14918 CEN/TS 15234 annexe E formule 2
Liant**	$< 2 \%$	prEN 14961
Teneur en soufre (S) (sur base de la anhydre)	$\leq 0,05 \%$	CEN/TS 15289
Teneur en azote (N)	$\leq 0,5 \%$	CEN/TS 15289
Teneur en chlore (Cl)	$\leq 0,03 \%$	CEN/TS 15103
Arsenic (As)	$\leq 0,8 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Cadmium (Cd)		CEN/TS 15297
Chrome (Cr)	$\leq 8 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Cuivre (Cu)	$\leq 5 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Plomb (Pb)	$\leq 10 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Mercure (Hg)	$\leq 0,05 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Zinc (Zn)	$\leq 100 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
* 5% de pellets avec L>40mm sont tolérés, L max = 45mm ** Doit être déclaré par le producteur		

Les mesures et méthodes de test relatives aux pellets doivent être exécutées conformément aux présentes normes:

- prEN 14961 : Solid biofuels vaste biobrandstoffen – Fuel specifications and classes
- CEN/TS 14774-1, Solid biofuels – Methods for the determination of moisture content – Oven dry method –Part 1: Total moisture – Reference method
- CEN/TS 14774-2, Solid biofuels – Methods for the determination of moisture content – Oven dry method –Part 2: Total moisture – Simplified procedure
- CEN/TS 14775, Solid biofuels – Methods for the determination of ash content
- CEN/TS 15370-1, Solid Biofuels – Methods for the determination of ash melting behaviour – Part 1: Characteristic temperatures method
- CEN/TS 14778-1, Solid Biofuels – Methods for sampling
- CEN/TS 14779, Solid Biofuels – Methods for preparing sampling plans and sampling certificates
- CEN/TS 14780, Solid Biofuels – Methods for sample reduction
- CEN/TS 14918, Solid Biofuels – Method for the determination of calorific values
- CEN/TS 15103, Solid Biofuels – Methods for the determination of bulk density
- CEN/TS 15104, Solid Biofuels – Determination of carbon, hydrogen and nitrogen – Instrumental method
- CEN/TS 15105, Solid Biofuels – Methods for the determination of the water soluble content of chloride, sodium and potassium
- CEN/TS 15149-2, Solid Biofuels - Methods for the determination of particle size distribution – Part 2: Vibrating screen method for small particles using screen apertures of 3,15 mm and below
- CEN/TS 15210-1, Solid Biofuels – Methods for the determination of mechanical durability of pellets and briquettes – Part 1: Pellets
- CEN/TS 15234, Solid Biofuels – Fuel quality assurance
- CEN/TS 15297, Solid Biofuels – determination of minor elements

Vu pour être annexé à notre arrêté (numéro éventuel, date et intitulé)

Van Koningswege:

De Minister van Klimaat en Energie

Par le Roi :

Le Ministre du Climat et de l'Energie

Paul Magnette

Bijlage I

**Tabel van de eisen van houtpellets
in toepassing van artikel 3.**

Oorsprong	<p>Ofwel van FSC of PEFC hout ;</p> <p>Ofwel van hout uit bossen en aanplantingen met en zonder schors;</p> <p>Ofwel uit de houtverwerkingsindustrie: bijproducten en residuen: chemisch onbehandelde houtresiduen met en zonder schors.</p>	
Doorsnede (d)	$4 \leq d < 9 \text{ mm}$	prEN 14961
Lengte (l) *	$3,15 \leq l \leq 40 \text{ mm}$	prEN 14961
Vochtigheid in % van vochtige massa	< 10 %	CEN/TS 14774-2
Asgehalte op basis van droge massa	< 0,5 %	CEN/TS 14775
Mechanische weerstand (af fabriek)	$\geq 97,5 \%$	CEN/TS 15210-1
Of wel Afslijten	< 2,3	DIN 51731
Gehalte fijne fractie (in de verkooppunten)	$\leq 2 \%$	CEN/TS 15149-2
Gehalte fijne fractie (productie-eenheid)	$\leq 1 \%$	CEN/TS 15149-2
Verbrandingswaarde berekenend op basis van de vochtigheid en van het asgehalte	$\geq 16 \text{ MJ/kg}$	CEN/TS 14918 CEN/TS 15234 annex E formula 2
Bindmiddel**	< 2 %	prEN 14961
Zwavelgehalte (S) op basis van drogestof	$\leq 0,05 \%$	CEN/TS 15289
Stikstof gehalte (N)	$\leq 0,5 \%$	CEN/TS 15289
Chloor gehalte (Cl)	$\leq 0,03 \%$	CEN/TS 15103
Arseen (As)	$\leq 0,8 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Cadmium (Cd)		CEN/TS 15297
Chroom (Cr)	$\leq 8 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Koper (Cu)	$\leq 5 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Lood (Pb)	$\leq 10 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Kwik (Hg)	$\leq 0,05 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
Zink (Zn)	$\leq 100 \text{ mg/kg}$	CEN/TS 15297
<p>* 5% van pellets met L > 40mm worden aanvaard, L max = 45mm</p> <p>** wordt door de producent van houtpellets aangegeven</p>		

De metingen en testmethoden inzake houtpellets moeten conform de volgende normen uitgevoerd worden:

- prEN 14961 : Solid biofuels vaste biobrandstoffen – Fuel specifications and classes
- CEN/TS 14774-1, Solid biofuels – Methods for the determination of moisture content – Oven dry method –Part 1: Total moisture – Reference method
- CEN/TS 14774-2, Solid biofuels – Methods for the determination of moisture content – Oven dry method –Part 2: Total moisture – Simplified procedure
- CEN/TS 14775, Solid biofuels – Methods for the determination of ash content
- CEN/TS 15370-1, Solid Biofuels – Methods for the determination of ash melting behaviour – Part 1: Characteristic temperatures method
- CEN/TS 14778-1, Solid Biofuels – Methods for sampling
- CEN/TS 14779, Solid Biofuels – Methods for preparing sampling plans and sampling certificates
- CEN/TS 14780, Solid Biofuels – Methods for sample reduction
- CEN/TS 14918, Solid Biofuels – Method for the determination of calorific values
- CEN/TS 15103, Solid Biofuels – Methods for the determination of bulk density
- CEN/TS 15104, Solid Biofuels – Determination of carbon, hydrogen and nitrogen – Instrumental method
- CEN/TS 15105, Solid Biofuels – Methods for the determination of the water soluble content of chloride, sodium and potassium
- CEN/TS 15149-2, Solid Biofuels - Methods for the determination of particle size distribution – Part 2: Vibrating screen method for small particles using screen apertures of 3,15 mm and below
- CEN/TS 15210-1, Solid Biofuels – Methods for the determination of mechanical durability of pellets and briquettes – Part 1: Pellets
- CEN/TS 15234, Solid Biofuels – Fuel quality assurance
- CEN/TS 15297, Solid Biofuels – determination of minor elements

Gezien om gevoegd te worden bij ons besluit ... (eventuele nummer, datum en opschrift)

Van Koningswege:
De Minister van Klimaat en Energie

Par le Roi :
Le Ministre du Climat et de l'Énergie

Paul Magnette

Annexe II

Partie A : rapport annuel de la production belge

Le producteur de pellets doit annuellement déclarer par écrit la quantité totale, en tonne, qu'il a produite (tonne/an) ainsi que les quantités produites, en tonne, en fonction du pays d'origine de la biomasse utilisée.

Indiquer le pays d'origine de la biomasse Quantité en tonne

Partie B : rapport annuel de l'importation en Belgique

L'importateur de pellets doit annuellement déclarer par écrit la quantité totale, en tonne, qu'il a vendue (tonne/an) ainsi que les quantités vendues, en tonne, en fonction du pays d'origine des pellets.

Indiquer le pays d'origine des pellets Quantité en tonne

Vu pour être annexé à notre arrêté (numéro éventuel, date et intitulé)

Van Koningswege:
De Minister van Klimaat en Energie

Par le Roi :
Le Ministre du Climat et de l'Energie

Paul Magnette

Bijlage II

Deel A: Jaarlijkse verslag van de Belgische productie

De pelletsproducent dient jaarlijks een schriftelijke verklaring in betreffende de totale geproduceerde hoeveelheid (ton/jaar) en tevens de geproduceerde hoeveelheden, in ton, in functie van het oorsprongland van de gebruikte biomassa.

Oorsprongland van biomassa aangeven	Hoeveelheden in ton aangeven
-------------------------------------	------------------------------

Deel B: jaarlijkse verslag van de invoer in België

De pelletsinvoerder dient jaarlijks een schriftelijke verklaring in betreffende de totale verkochte hoeveelheid (ton/jaar) en tevens de verkochte hoeveelheden, in ton, in functie van het oorsprongland van de pellets.

Oorsprongland van pellets aangeven	Hoeveelheden in ton aangeven
------------------------------------	------------------------------

Gezien om gevoegd te worden bij ons besluit ... (eventuele nummer, datum en opschrift)

Van Koningswege:
De Minister van Klimaat en Energie

Par le Roi :
Le Ministre du Climat et de l'Energie

Paul Magnette